

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง "รูปแบบการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล" เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ผลการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ ผลของการวิจัยเชิงปริมาณสามารถนำมาประกอบการวิเคราะห์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ผลศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อได้ข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบศึกษา ด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยเป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อภิปรายข้อมูล และบรรยายสรุป โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีวิธีการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับชมข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทยทางโทรทัศน์ ในยุคดิจิทัลของประชาชน และเพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อรายการข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติทางในไทยสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เพื่อนำเสนอรูปแบบการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงใช้การเก็บข้อมูล โดยการวิเคราะห์สถิติ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบศึกษา เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยเป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อภิปรายข้อมูล และบรรยายสรุป โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินงานวิจัย โดยทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ จัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ชุด โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชาชน ที่เป็นแฟนเพจข่าว ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามทางระบบออนไลน์ ผ่าน Docs.google.com

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ต่างๆ เพื่อการแสวงหาข้อมูลที่ได้มา ซึ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์หลักของการวิจัย ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปตั้งคำถามการวิจัย การวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่เป็นแฟนเพจข่าวของสถานีโทรทัศน์ ที่มีสัดส่วนการนำเสนอข่าวคิดเป็น 20% ของผังรายการแต่ละวัน หรือ ประมาณ 4.8 ชั่วโมงต่อวัน และมีเรตติ้งอยู่ 8 ลำดับแรกในเดือนธันวาคม 2562 ได้แก่ ช่องช่อง 7HD/ ช่อง 3HD/ Workpoint TV/ ช่องวัน 31/ Amarin TV/ Thairath TV/ Nation TV 22 และช่อง 8 โดยได้จำนวนประชากรทั้งหมดที่เป็นแฟนเพจ จำนวน 21,741,671 คน

กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากร ที่เป็นแฟนเพจข่าวของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 8 สถานี ผู้วิจัยได้หากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนของจำนวนประชากร ด้วยการใช้สูตรของ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 45) กรณีทราบจำนวนประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าความน่าเชื่อถือโดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ถือว่ามีความผิดพลาดมาตรฐานไม่เกิน 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนี้

$$\frac{n}{1 + (Ne^2)} = N$$

กำหนดให้

N	=	จำนวนประชากร
n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
e	=	ความผิดพลาดมาตรฐาน

แทนค่าตามสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{21,741,671}{1 + (21,741,671 \times 0.05^2)}$$

$$n = 399.99$$

ดังนั้น ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง จากผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์ทั่วประเทศ โดยใช้การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 400 คน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด คือ ผู้ที่เป็นแฟนเพจข่าวของสถานีโทรทัศน์ 8 ช่อง ซึ่งเป็นผู้ที่ติดตามข่าวและเข้ามาแสดงความเห็นต่อข่าวที่เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นแฟนข่าวด้วย ที่มีความรู้ด้านข่าว ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามระบบออนไลน์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ที่รับชมรายการข่าวโทรทัศน์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิภาค

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 3 ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อรายการข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

โดยที่แต่ละคำถามแบ่งระดับที่มีผลออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลแบบ
 อันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าของการประเมินความสำคัญได้ดังนี้

ค่าประเมิน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยมาก

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดังกล่าว จะใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้นดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 25)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น (Class)}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางรูปแบบ
 การนำเสนอข่าวภัยพิบัติทางสื่อโทรทัศน์ ในยุคดิจิทัล ได้ดังนี้

ดังนั้นเกณฑ์เฉลี่ยในการแปลค่าของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเชิงปริมาณ จำนวน 79 ข้อ ซึ่งแต่ละคำถามผ่านการศึกษาคำถามจากตำรา ความเป็นจริงในสื่อโทรทัศน์ ประสบการณ์ทำงาน และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. หลังพัฒนาแบบสอบถามจนได้ค่าความเที่ยงตรงแล้ว จึงดำเนินการจัดทำแบบสอบถามขึ้นมาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยเผยแพร่แบบสอบถามออนไลน์ให้กับผู้ชมรายการข่าวทางสื่อโทรทัศน์ โดยนำลิงค์แบบสอบถามออนไลน์ โพสต์ลงทางแฟนเพจข่าว ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7HD/ ช่อง 3HD/ Workpoint TV/ ช่องวัน 31/ Amarin TV/ Thairath TV/ Nation TV 22 และช่อง 8 เนื่องจากแต่ละเพจมีผู้ที่รับชมข่าวเข้ามาแสดงความเห็นด้านข่าวสารจำนวนมาก ซึ่งถือว่าเป็นแฟนตัวยงของรายการข่าว จะทำให้ได้ข้อคิดเห็นจากผู้รับชมข่าวอย่างแท้จริง โดยใช้เวลาเก็บข้อมูลตลอดเดือนธันวาคม 2562

4. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้ทั้ง 400 ชุด และ ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ เพื่อนำไปประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

จากตัวแปรที่กำหนด และข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ ซึ่งสถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาความถี่ (Frequency) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรศาสตร์/พฤติกรรมกรับชมข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทยทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล/ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการหาความสัมพันธ์

2.2 สถิติทดสอบค่าที (T-test) กรณีตัวแปรสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) เพื่อความแม่นยำ (Accuracy) และเที่ยงตรง (Validity) ของคำถาม โดยทดสอบกับผู้ที่มีคุณสมบัติตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 30 ชุด เมื่อได้ผลแล้วนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และนำแบบสอบถาม มาพิจารณาโครงสร้างแบบสอบถาม (Construct Validity) เนื้อหา และภาษาที่ใช้ (Content Validity) โดยมีการปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัยได้อย่างแท้จริง

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยจะได้นำแบบสอบถามที่ทดสอบความเที่ยงตรงและทดสอบก่อน (Pre-Test) 30 ชุดแล้วนั้น มาพิจารณาเพื่อหาค่าของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ของ Cronbach หากค่า Cronbach's Alpha ทั้งชุดมีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามชุดดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ประกอบกับแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้เพื่อประกอบอธิบายให้เห็นตามประเด็น ดังนี้

1. การวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นที่ศึกษา โดยการนำข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องมารวบรวมเพื่อนำไปหาข้อสรุป ซึ่งในแต่ละประเด็นต้องตีความ พร้อมทั้งเพื่อตอบคำถามตามปัญหาคำถามที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ คือ การศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ภัยพิบัติในไทย ทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล